

ИЛИНДЕНЪ

1903—1926

Сборникъ въ паметъ на голѣ-
мото македонско възстание

ИЗДАВА
МАКЕДОНСКОТО СТУДЕНТСКО ДРУЖЕСТВО
„ВАРДАРЪ“

СОФИЯ — 1926

КНИГА ПЕТА

СБОРНИКЪ
ИЛИНДЕНЪ
1903—1926

ВЪ ПАМЕТЬ НА ГОЛЪМОТО МАКЕДОНСКО ВЪЗСТАНИЕ

ИЗДАВА
МАКЕДОНСКОТО СТУДЕНТСКО ДРУЖЕСТВО
„ВАРДАРЪ“

ПЕЧАТНИЦА „ИВ. К. БОЖИНОВЪ“
НА СП. И Н. БОЖИНОВИ
СОФИЯ — УЛ. СОЛУНЪ № 30 — 1926.

Въ редицата подвизи, които чертаятъ историята на нашето освободително движение, имената на много незнайни самоотвержени борци не сж записани никждѣ. Врѣмето заличава тѣхнитѣ имена, оставатъ само дѣлата имъ, които шепнатъ на поколѣннията легендата за онова, което е било. А тѣзи безименици сж брѣнки отъ цѣлия нанизъ народни мъченици, които съ кръвта си сж творили македонската епопея.

Дружеството ни изпълнявайки едно свое морално задължение, открива страницитѣ на сборникъ „Илинденъ“, за да запише въ тѣхъ имената на ония герои, които паднаха прѣзъ послѣднитѣ години на нашата борба. Сжщеврѣменно това ще е едно ярко и убѣдително доказателство за характера и размѣра на нашето движение.

Паднали въ борба противъ сърби и гърци.

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Вѣр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
1	Иванъ Гюрлуковъ	Кривогащани	21	V класъ	VI. 1920 г.	
2	Кр. Корияшки	Крушовско Талишманци	46	основно	IV. 1921 г.	
3	Якимъ Максимовъ	Кратовско	22	прогимн.	IV. 1921 г.	
4	Ангелъ Трайчевъ	с. Опила Крат. с. Барбаревъ	34	безъ обр.	IV. 1921 г.	
5	Мите Димовъ	Щипско	28	основно	IV. 1921 г.	
6	Лазаръ Атанасовъ	с. Татевца Кратовско	23	III класъ	15. XII. 1921 г.	
7	Вангелъ Митевъ	с. Стиникъ	28	безъ обр.	15. XII. 1921 г.	
8	Алек. Татевски	Новосело Стр.	30	основно	— 1921 г.	
9	Наце Гьоревъ	с. Татово Мал. Сушица	22	прогимн.	— 1921 г.	
10	Абдо Шабановъ	Скопско	22	основно	— 1921 г.	
11	Андрей Марчевъ	с. Койнаре Скопско	22	"	11. II. 1922 г.	
12	Стоимиръ Тасевъ	с. Нѣманици Щипско	—	"	25. V. 1922 г.	
13	Гаврилъ Арсениевъ	с. Спанчево Кочанско	30	прогимн.	8. VII. 1922 г.	
14	Петъръ Пановъ	с. Лесново Кратовско	26	основно	" "	
15	Мане Тасевъ	Сжщо	40	"	" "	
16	Димит. Салтировъ	с. Маричино Кратовско	23	"	" "	
17	Стоимиръ Нацевъ	с. Мушково Кратовско	34	"	" "	
18	Георги Димитровъ	с. Петришино Кратовско	31	прогимн.	" "	
19	Иванъ Тантиловъ	с. Златово Кратовско	30	основно	4. VIII. 1922 г.	
20	Стоянъ Йордановъ	гр. Мехомия с. Бойница	35	"	5. VIII. 1922 г.	
21	Илия Кушевъ	Велешко гр. Велесъ	28	висше	29 IX 1922 г. (XI?)	войвода

№	Име и прѣзиде	Родно мѣсто	Възра.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
22	Ив. Гѡшевѣ	с. Крайнци Велешко	43	основно	29. IX, 1922 г. (XI ?)	
23	Г. К. Гайдевѣ	гр. Порой	25	"	8. XI, 1922 г.	
24	Тома Гоцевѣ	с. Дели Хасанѣ маалеПоройско	33	"	8. XI, 1922 г.	
25	Танчо Геговѣ	с. Кес. Чифл, Поройско	35	безѣ образ.	8. XI, 1922 г.	
26	Любомирѣ Весовѣ	гр. Велесѣ	29	вис. незав.	15. XI, 1922 г. (30. XI ?)	войвода
27	Илия Дигаловѣ	с. Вѣмбелѣ Костурско	32	основно	26. XI, 1922 г.	войвода
28	Стоянѣ Георгиевѣ	с. Стѣня Прѣспанско	31	безѣ образ.	"	
29	Манолѣ Маджовѣ	Пробищипѣ Кратовско	25	"	29. XI, 1922 г.	
30	Мано Ганевѣ	с. Каяли Дойранско	30	"	14. XII, 1922 г.	
31	Георги Строимановѣ	с. Сушица Скопско	25	основно	 1922 г.	
32	Ст. (Тефо) Яневѣ	с. Крушица Скопско	27	"	 1922 г.	
33	Иванѣ Парцаковѣ	с. Владимир. Малешевско	30	"	 1922 г.	
34	Пано Андоновѣ	Сжщо	35	"	 1922 г.	
35	Алек. п. Траяновѣ	Малешевско	33	"	 1922 г.	
36	Арсо Иовевѣ	с. Локвица Кичевско	50	"	10. III, 1923 г.	войвода
37	Никола Гулевѣ	Крушово	22	срѣдно	пролѣтъта 1923 г.	
38	Иванѣ Димитровѣ	с. Дулица Царевоселско	26	безѣ образ.	25. III, 1923 г.	
39	Христо Стояновѣ	Сжщо	27	"	25. III, 1923 г.	
40	Наце Барутчиски	с. Ранчанци Щипско	35	основно	12. VI, 1923 г.	
41	Страхилѣ п. Саневѣ	с. Св. Николе Щипско	22	VI класѣ	12. VI, 1923 г.	
42	Мих. Т. Московѣ	с. Мачуково Гевгелийско	24	основно	18. VI, 1923 г.	
43	Василѣ Петровѣ	Крушово	20	"	2. VII, 1923 г.	
44	Асѣнѣ Чолаковѣ	Дупница	26	IV класѣ	2. VII, 1923 г.	
45	Ванчо Ваклински	с. Ваклинци Щипско	26	основно	8. VIII, 1923 г.	
46	Никола Тагарски	с. Смоймирово Малешевско	25	"	20. IX, 1923 г.	
47	Мустафа Хюсеиновѣ	с. Кѣте Гевгелийско	31	безѣ образ.	14. X, 1923 г.	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
48	Кръсто Трайковъ	с. Милетково	36	прогимн.	14. X. 1923 г.	
49	Аврамъ Ивановъ	с. Соймирово	29	основно	— 1923 г.	
50	Миленко Кокорски	с. Цера	40	безъ образ.	14. I. 1924 г.	
51	Коце Спасовъ	с. Г. Гилянци	41	основно	1. III. 1924 г.	
52	Атанасъ Ефтимовъ	с. Смоларе	22	"	8. III. 1924 г.	
53	Георги Сушички	с. Сушица	26	безъ образ.	13. III. 1924 г.	
54	Никола Ивановъ	с. Малино	32	основно	16. III. 1924 г.	
55	Спасъ Трайковъ	с. Пчиня	36	"	"	
56	Милошъ Динковъ	"	30	"	"	
57	Никола Гьошевъ	с. Станчевци	28	"	"	
58	Никола Петровъ	с. Дулица	29	безъ образ.	10. VI. 1924 г.	
59	Стоилъ Бичаклиевъ	гр. Щипъ	28	основно	12. VI. 1924 г.	
60	Мишо Тр. Наутлиевъ	"	24	прогимн.	"	
61	Мишо Недѣлковъ	гр. София	28	срѣдно	22. VII. 1924 г.	
62	Илия Стойчевъ	с. Дулица	23	основно	22. VII. 1924 г.	
63	Цвѣтанъ Спасовъ	с. Орашецъ	35	"	25. VII. 1924 г.	войвода
64	Йорданъ Янакиевъ	с. Търсино	38	безъ образ	VII. 1924 г.	
65	Мише Тръстински	с. Бигла	40	"	25. VII. 1924 г.	
66	Спиро Костантиновъ	с. Разловци	26	"	"	
67	Христо Благоевъ	Силистренско	30	прогимн.	"	
68	Лазаръ Велковъ	с. Дивля	45	основно	24. VIII 1924 г.	войвода
69	Стоянъ Тушевъ	с. Агино	38	"	"	
70	Мите Велиновъ	с. Д. Подлакъ	41	безъ образ.	2. IX. 1924 г.	
71	Алекс. п. Ташевъ	с. Мачуково	26	прогимн.	2. X. 1924 г.	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Вѣр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
72	Мите Стояновъ	с. Милутинци	28	основно	21. X. 924 г.	
73	Пандо Коцевъ	Паланечко с. Кукличъ	28	"	7. XI. 924 г.	
74	Ванко Спасовъ	Струмишко с. Мл. Нагорич.	41	"	18. XI. 924 г.	
75	Санде Цвѣтановъ	Кумановско с. Д. Тлъмино	28	прогимн.	"	
76	Александ. Гиговъ	Босилеградско с. Бистъръ	26	"	"	
77	Радко Кръстевъ	Босилеградско с. Лесичево	24	основно	924 г.	
78	Кирилъ Григоровъ Келешовъ	Скопско гр. Шипъ	22	прогимн.	10. II. 925 г.	
79	Стоянъ Лековъ	с. Г. Кратово	45	основно	19. IV. 925 г.	войвода
80	Лазаръ Станишковъ	Кратовско с. Нежилово	33	"	"	
81	Николчо Ивановъ	Кратовско	27	"	"	
82	Саздо Гочевъ	с. Неокази	26	"	"	
83	Григоръ Георгиевъ	Кратовски с. Бучище	34	"	"	
84	Сандо Тиневъ	Кратовско с. Калнище	28	"	924 г.	
95	Величко Ивановъ	с. Арбасанци	28	безъ образ.	22. V. 925 г.	
86	Трайчо Пацковъ	Щипско гр. Щипъ	24	основно	25. V. 925 г.	
87	Георги Бѣлчевъ	с. Русиново	25	"	25. X. 925 г.	
88	Серафимъ Велковъ	Малешевско с. Ямище	75	безъ образ.	26. V. 925 г.	
89	Теод. Анастасовъ	Кратовско с. Секулица	37	"	"	
90	Якимъ Митевъ	Кратовско с. Шлегово	29	основно	26. V. 926 г. (?)	
91	Георги Салтировъ	Кратовско с. Маричино	30	"	"	
92	Димит. Василевъ	Кюстендилъ	25	прогимн.	17. VI. 925 г.	
93	Петъръ Станчевъ	София	32	срѣдно	6. VIII. 925 г.	войвода
94	Камень Андрѣевъ	с. Уланци	50	безъ образ.	"	
95	Христо Петровъ	Велешко с. Дол. Чичево	32	"	"	

№	Име и прѣзиде	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
96	Петъръ Костовъ Пашата	гр. Прилѣпъ	36	прогимн.	6. VIII. 925 г.	войвода
97	Иванъ Карпаровъ	Панагюрище	28	висше	" "	
98	Сандо Димитровъ	с. Княжево Софийско	26	III кл.	" "	
99	Вълканъ Милевъ	с. Кокре Прилѣпско	25	основно	" "	
100	Трайчо Стояновъ	с. Каленъ Прилѣпско	23	"	" "	
101	Кирилъ Тодоровъ	с. Селце Прилѣпско	22	"	" "	
102	Трайко Димитровъ	Солунско	22	"	" "	
103	Кирилъ Ивановъ	с. Загорани Прилѣпско	26	прогимн.	" "	
104	Славчо П. Матовъ	гр. Велесъ	25	"	" "	
105	Асѣнъ Рупчинъ	гр. Банско	25	"	" "	
106	Димит. Лазаровъ	Радомиръ	27	гимн.	" "	
107	Арсо Илиевъ	с. Сълпъ Велешко	28	безъ образ.	22. IX 925 г.	
108	Ефт. Димитровъ	гр. Пехчево	38	основно	16 X. 925 г.	
109	Димит. Георгиевъ Клѣпката Пушката	Малешевско "	30	"	" "	
110	Ампо Стойчевъ Шарения	с. Дулица Царевоселско	29	"	" "	
111	Атанасъ Ст. Маргитовъ	с. Петрово Мелнишко	28	"	22. X. 925 г.	
112	Стоимиръ Ивановъ	с. Бигла Царевоселско	22	"	май 1925 г.	
113	Григоръ Цвѣтковъ	с. Конопница Паланечко	30	"	18. IV 926 г.	
114	Шукрия	гр. Скопие	30	"	—	
115	Траянъ Стоилковъ	с. Черешево Скопско	49	безъ образ.	—	
116	Велко Цвѣтковъ	с. Инджиково Скопско	32	"	—	
117	Ангелъ Николовъ	с. Черешово Скопско	36	"	—	

Паднали отъ външни врагове.

№	Име и прѣзиде	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
118	Стоянъ Ив. Антоновъ	Мързень-ора овецъ Тиквеш.	37	прогимн.	8. XI. 921 г.	войвода
119	Вангелъ Андоновъ	с. Дерв-мис- лимъ Мелниш.	42	основно	4. IX. 922 г.	
120	Симеонъ Георгиевъ Клинчарски	с. Прѣсека Кочанско	55	"	7. X. 921 г.	войвода
121	Туше Чолевъ	Кукушъ	25	"	... XI. 1922 г.	
122	Дане Георгиевъ	с. Богословецъ Щипско	25	"	... XI. 1922 г.	
123	Спиро Георгиевъ	Цар. село	21	прогимн.	15. III. 923 г.	
124	Санде Нѣманички	с. Нѣманици Щипско	—	—	25. IX. 923 г.	
125	Иванъ Ташовъ	с. Морарци Кукушко	48	безъ образ.	9. VI. 924 г.	
126	Тодоръ Лазаровъ	с. Г. Трогерци Щипско	28	"	20. VIII. 924 г.	чл. Ц. К. на В. М. Р. О.
127	Тод. Александровъ	гр. Щипъ	42	срѣдно	31 авгус. 924 г.	
128	Панзо Зафировъ	с. Св. Николе Щипско	28	основно	" "	
129	Гьошо Стоименовъ	гр. Щипъ	26	"	... XII. 1922 г.	
130	Йорданъ Цицонковъ	"	22	прогимн.	... 1926 г.	
131	Проф. Ник. Милевъ	с. Мокрени Костурско	—	професоръ	... II. 925 г.	
132	Дончо Чупариновъ	Панагюрище	—	висше	... V. 925 г.	

Жертви на сръбския и гръцки тероръ въ Македония.

№	Име и прѣзиде	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
1	Спиро Гьоревъ	с. Скачинци Велешко	38	основно	... X. 1919 г.	
2	Серафимъ Арсовъ	с. Кучилино Кочанско	36	безъ образ.	10. II. 920 г.	
3	Георо Коцевъ Ве- зенковъ	с. Г. Балванъ Щипско	40	основно	III. 920 г.	
4	Миланъ Давковъ	сжщо	36	"	"	
5	Сандо Джамбазовъ	Щипъ	41	прогимн.	"	

№	Име и прѣзиде	Родно мѣсто	Вѣзр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
6	Мише Вуйновъ	Щипъ	37	прогимн.	— III 920 г.	
7	Саро Судечки	с. Судикъ Щипско	36	основно	"	
8	Георги Христовъ	с. Градецъ Паланечко	38	безъ образ.	8. VI. 920 г.	
9	Дионисъ Мановъ	с. Градче Кочанско	45	основно	6. XI. 920 г.	
10	Ана Данева	с. Спанчево Кочанско	3	безъ образ.	15. XI. 920 г.	
11	Трайко Трѣпковъ	с. Булачани	40	"	 1920 г.	
12	Боримечка Траянъ Орашевски	Скопско с. Орашецъ	40	"	"	
13	Петко Марковъ	Кумановско с. Бразда Скопско	30	срѣдно	"	
14	Китанъ Арсовъ	с. Куново кратовско	58	безъ образ.	 I. 1921 г.	
15	Иванъ Страцински	с. Страцинъ Кратовско	39	основно	. . IV. 1921 г.	
16	Юсуфъ Шакировъ	с. Облешево Кочанско	26	безъ образ.	15. V. 1921 г.	
17	Дѣдо Стоименъ	с. Ратковица Кратовско	65	"	пролѣтъ 1921 г.	
18	Ананія Кировъ	"	24	"	"	
19	Хасанъ Шакировъ	с. Облешево Кочанско	31	"	22. IV. 1921 г.	
20	Петрушъ Кундински	с. Кундино Кратовско	37	"	 1921 г.	
21	Дион. Стоименовъ	с. Спанчево Кочанско	45	III кл.	1. XI. 921. г.	
22	Стефанъ Ефтимовъ	с. Лѣшки Кочанско	23	основно	9. XI. 921. г.	
23	Яне Василевъ	с. Бунишъ Кратовско	30	безъ образ.	25. VI. 922. г.	
24	Миланъ Нацевъ	с. Трипотанци Кратовско	36	основно	8. VII. 922. г.	
25	Марко Стрѣмошки	с. Стрѣмошъ Кратовско	27	"	"	
26	Илия Тетимовъ	с. Ковачевица Заяка Неврокопско	37	"	. . . VII. 922 г.	
27	Атанасъ П. Ив. Вѣлчевъ	с. Старчища Неврокопско	32	висше	16. IX. 922. г.	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
28	Ал. Гюргинчевъ	Кратово	—	...	... IX. 922 Г.	
29	Илия Велевъ	с. Кърчово Д. Хисарско	42	прогимн.	... IX. 922 г.	
30	Дим. Апостоловъ	с. Г. Сушица Мелнишко	40	безъ оор.	... IX. 922 г.	
31	Велинъ Алайковъ	Кюстендилъ	40	срѣдно	... XI. 922 г.	
32	Григоръ Кацарски	с. Добрево Кратовско	38	основно	... 1922 г.	
33	Гьоре Амповъ	с. Маричино Кратовско	35	"	"	
34	Тодоръ Гичевъ	с. Татевница Кратовско	35	безъ образ.	"	
35	Мите Поповъ	с. Кундино Кратовско	55	основно	"	
36	Цвѣт. Стоименовъ	с. зббовци Кумановско	50	"	"	
37	Ангелъ Трайковъ	с. Новоселяни Кумановско	35	"	"	
38	Станко Митревъ	с. Скачковци Кумановско	55	безъ образ.	"	
39	Спасъ Лѣсничковъ	с. Петрово Д. Хисарско	40	основно	"	
40	Петра Лѣсничкова	"	40	безъ образ.	"	
41	Михаилъ Радевъ		—	"	"	
42	Странджата Митра Петрова	с. Спанчево Кочанско	38	безъ образ.	1. II. 1923 г.	
43	Никола Караивановъ	с. Негрево Контата Малешевско	46	основно	17. II. 923 г.	
44	Сотирко Г. Димовски	с. Сухо-Стрѣлъ Г. Джумайско	50	"	"	
45	Стойчо Саздовъ	с. Ранчанци Щипско	25	основно	6. V. 923. г.	
46	Петко Георгиевъ	с. Автоєво Пловдивско	27	прогимн.	... V. 923. г.	
47	Траянъ Петровъ	с. Нивичани Кочанско	24	основно	28. VII. 923 г.	
48	Ладе Чавковъ	с. Судикъ Щипско	31	"	10. VIII. 923 г.	
49	Андрѣй Судички	с. Судикъ Щипско	22	"	"	
50	Пано Митевъ	с. Врасаково Щипско	30	"	28. VIII. 923. г.	
51	Тодѣ Митевъ	"	26	"	"	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
52	Мите Миладиновъ	с. Полаки Кочанско	46	I класъ	7. IX. 923. г.	
53	Стою Велковъ	с. Рѣчани Кочанско	28	безъ образ.	10. IX. 923 г.	
54	Якимъ Донева	"	25	"	"	
55	Теодоси Андонъ	"	18	основно	"	
59	Гьошо Върчевъ	с. Мечкуевци Щипско	37	"	12. IX. 923 г.	
57	Блаже Пестришки	с. Пестришино Щипско	24	основно	26. IX. 923 г.	
58	Стоянъ Пестришки	"	45	безъ образ.	"	
59	Стоянъ Митевъ	с. Кучичино Кочанско	42	безъ образ.	15. X. 923. г.	
60	Ибраимъ Рулечки	с. Рулекъ Щипско	42	ходжа	15. X. 923. г.	
61	Спиро Цвѣтковъ	с. Нѣманци Щипско	46	безъ образ.	26. X. 923. г.	
92	Ефтимъ Дамяновъ	с. Ястремникъ Кочанско	35	"	3. XI. 923 г.	
63	Йорданъ Георгиевъ	"	28	основно	"	
64	Стефанъ Соколовъ	с. Рѣчани Кочанско	0	"	15 XI. 923. г.	
56	Никола Данаиловъ	с. Трогерци Щипско	30	"	21. XI. 923. г.	
66	Дионисъ Джелевъ Гицовъ	с. Спанчево Кочанско	45	безъ образ.	30. XI. 923 г.	
67	Райна Сайкова	"	30	"	"	
68	Миладинъ Велковъ	с. Градче Кочанско	35	основно	1. XII. 923 г.	
69	Петъръ Георгиевъ	с. Прѣсека Кочанско	28	безъ образ.	15. XII. 923 г.	
70	Тодоръ Георгиевъ	"	35	"	"	
71	Смилко Клиначарски	"	40	"	"	
72	Стоиментъ Калчиновъ	"	45	"	"	
73	Спасе Клиначарски	"	28	основно	16. XII. 923 г.	
74	Насе Анчевъ	с. Маричино Кратовско	50	безъ образ.	 923 г.	
75	Атанасъ Мечкаровъ	с. Петрово Д.-Хисарско	25	основно	 923 г.	
76	Анастасъ Бажански	с. Ильово Царевоселско	58	"	. . . III. 924. г.	
77	Войде Стояновъ	с. Турпе Охридско	20	"	пролѣтъта 924г.	
78	Доне Златановъ	с. Търново Паланечко	40	безъ образ.	19. IV. 924 г.	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
79	Сандо Ивановъ	с. Спанчево Кочанско	38	безъ образ.	5. V. 924 г.	
80	Михаилъ Гицевъ	"	40	"	"	
81	Ангелъ Катамси	с. Дулица Царевоселско	30	"	10. VI. 924 г.	
82	Велинъ Митовъ	"	33	"	"	
83	Георги Цвѣтковъ	с. Кнежево Кратовско	50	основно	... VII. 924 г.	
84	Тиме Меанджийски	с. Тръботивище Царевоселско	50	"	... IX. 924 г.	
85	Никола Йордановъ	с. Припечани Щипско	30	"	... IX. 924 г.	
86	Йосифъ Якимовъ	с. Псача Паланечко	35	безъ образ.	23. X. 924 г.	
87	Китанъ Митевъ	с. Градче Кочанско	63	"	27. XI. 924 г.	
88	Стоилко Стояновъ	"	30	"	"	
89	Кръсто Цоневъ	"	65	"	"	
90	Григоръ Атанасовъ	с. Блатецъ Царевоселско	35	основно	... IX. 924 г.	
91	Димитрачко Христовъ	с. Джбочица Г. Джумайско	42	"	31. I. 925 г.	
92	Георги Янакиевъ	с. Клисура Г. Джумайско	28	"	25. III. 925 г.	
93	Лазаръ Д. Чолаковъ	с. Сълпъ Велешко	49	безъ образ.	27. V. 925 г.	
94	Михаилъ М. Златевъ	с. Жигянци Кочанско	33	основно	5. VIII. 925 г.	
95	Траянъ Митевъ	"	28	"	6. IX. 925 г.	
96	Темелко З. Ямаковъ	с. Каменица Пещерско	22	"	7. X. 925 г.	
97	Ник. Н. Дюлгеровъ	с. Сингелово Д. Хисарско	50	"	22. X. 925 г.	
98	Иванъ К. Шарковъ	с. Лѣхово Мелнишко	42	прогимн.	"	
99	Тодоръ Ст. Бундевъ	"	18	основно	"	
100	Стоя Н. Пишиева	"	11	безъ образ.	"	
101	Стоянъ Кръчовъ	с. Припечени Кочанско	42	"	25. XI. 925 г.	
102	Миланъ Виличковъ	с. Г. Кратово Кратовско	28	основно	... XI. 925 г.	

№	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Възр.	Образов.	Кога е загин.	Забѣл.
103	Митко Домазетовъ	Щипъ	22	гимн.	 925 г.	
104	Бойчо Ефремовъ	с. Лжки Царевоселско	26	основно	... III. 926 г.	
105	Атанасъ Поповъ	с. Борещница Леринско	55	"	13 ... 926 г.	
106	Михаилъ Стефовски	с. Върбени Леринско	44	"	"	
107	Павле Мавчевъ	"	50	безъ образ.	"	

Хр. Коцевъ.

Двѣ „мечки“ на публиченъ позоръ

Прѣзъ 1899 год., въ началото на пролѣтъта, по поводъ атентата противъ Г. Ивановъ, който слѣдъ Винишката афера отъ ржководитель на Организацията почна да играе ролята на прѣдатель и шпионинъ, арестуваха мене и Тодоръ Лазаровъ. Слѣдъ два мѣсеца ни изпратиха въ Скопие, за да ни сждятъ. Макаръ да нѣмаше никакви улики и показания, че ние сме устроили този атентатъ, само възъ основа на поржчанитѣ и измислени показания на „деврието“ (нощна стража отъ войници) ни осждиха. Войницитѣ, коиго дотърчаха на мѣстото на атентата, слѣдъ като атентаторитѣ бѣха избѣгали, ужъ видѣли, макаръ че нѣмаше мѣсечина, че единиятъ ималъ черна, а другиятъ — жълта брада и че въ ржката на единия свѣткалъ револверъ, а на втория — кама. Истината бѣше, че ние поржчахме на П. Прошовъ, ржководитель на терориститѣ въ Ципъ и на Митката, другаръ на Сп. Келемановъ, да го убиятъ. Като не можаха да уловятъ атентаторитѣ, арестуваха насъ двамата, понеже знаеха, че ние сме ржководители на Организацията въ града и околията. Осждиха ни, значи, по съмнѣние или по прѣдположение и възъ основа на поржчани и нагласени отъ полицията показания. Осждиха ни на строгъ тъмниченъ затворъ по 4 години. Слѣдъ като стояхме една година въ Скопския затворъ „Куршумли ханъ“, прѣмѣстиха ни въ Прищина — тамъ да си излежимъ присждата, понеже въ затвора въ Скопие дигнахме бунтъ — всички българи се затворихме въ каушитѣ и искахме да ни пускатъ прѣзъ деня отдѣлно отъ турцитѣ. Послѣднитѣ трѣбваше да стоятъ въ каушитѣ си, когато ние излизахме да се разхождаме изъ двора. Това

не хареса на агитѣ и рѣшиха да вържатъ попа, за да е мирно селото.

Нашата присжда бѣше изпратена въ Цариградъ за потвърждение. Скопското сѣдилище бѣше окръжно („истинафъ“) и присждитѣ му отъ 3 години на горѣ подлежаха на потвърждение отъ по-горната инстанция въ Цариградъ („темисъ“). Различаваха се три вида присжди: отъ 3 години на долу — „джунха“ (прѣстѣпление, грѣшка), отъ 3—15 год. — „кюрекъ“ (въ окови) и „идамъ“ (до животъ). Смъртна присжда въ Турция нѣмаше: наложено ѝ бѣше отъ Берлинския договоръ и за най-голѣмо прѣстѣпление да нѣма смъртно наказание, за да не могатъ турцитѣ да злоупотрѣбаватъ спрѣмо християнитѣ, за които нѣмаше и не можеше да има правосѣдие въ Турция. Можеше ли агнето да чака милость отъ вълка? Турцитѣ нѣмаха милость: тѣ можеха да взематъ здравето и душата на християнина и по другъ начинъ, безъ да осѣждатъ на смъртъ. Нѣматъ брой прѣбититѣ и смазанитѣ отъ бой, безъ да излѣзатъ на сѣдъ. Но слѣдъ всѣкой атентатъ или сражение на българска чета съ аскера, тѣ псуваха султана, че се е съгласилъ да изхвърли смъртното наказание.

— Бѣсилка, бѣсилка за тия царски душмани и въ 24 часа нѣма да остане нито единъ комита! — викаха тѣ.

Слѣдъ „хюриета“ смъртната присжда се въведе пакъ въ Турция. Младотурцитѣ почнаха да бѣсятъ и застрѣлватъ българитѣ, но комититѣ не се свършиха. Тѣ не сж се свършили и нѣма да се свършатъ въ Сърбия и Гърция, които слѣдъ послѣдната европейска война си подѣлиха Македония, кждѣто българитѣ сж поставени вѣнъ отъ законитѣ и смъртната присжда имъ е прочетена още съ договоритѣ въ Версайлъ и Ньой. Истина, днесъ въ Македония подъ сръбска и гръцка власть нѣма българи: изведнѣжъ слѣдъ договоритѣ всички тѣ станаха въ Гърция—гърци, а въ Сърбия — сърби, но само по име. На дѣло тѣ пакъ сж българи, прѣдъ сърби, гърци и прѣдъ чужденцитѣ тѣ не казватъ, че сж българи, но помежду си тѣ тържествуватъ, когато чуватъ, че нѣкой комита прѣмахналъ нѣкое сръбско и гръцко мекере, или хвърлилъ бомба и изтрѣбилъ 15 — 20 души сръбски „юнаци или гръцки паликамета . . .

Слѣдъ 2 години нашата присжда се върна отъ Цариградъ потвърдена („таздикъ“) и намъ трѣбваше да окачатъ окови. Това ставаше споредъ турскитѣ обичаи, публично. Окачиха ни по единъ „илямъ“ (обява) на гърдитѣ, оковаха ни, като коне на паша, съ вериги, тѣжки 15—20 кгр., заключиха моята дѣсна и лѣвата ржка на Тодора въ една халка и ни изкараха вънъ отъ затвора, за да ни изложатъ на публиченъ позоръ по улицитѣ на града. Излѣзохме ние съ гордостъ, безъ никакъвъ срамъ и угризение на съвѣстѣта. Напротивъ, ние се радвахме, че слѣдъ 3 год. затворнишки животъ ще видимъ и ще се поразходимъ малко изъ бѣлия свѣтъ и, ако не въ Парижъ и Лондонъ, поне въ Прищина между дивитѣ арнаути, ще можемъ да агитираме каузата на Македония.

Нѣкой по грамотни турци ни спираха и гласно четеха нашитѣ имена, за да чуе и разбере цѣлата тѣлпа за какво сме осждени. Щомъ чуеха че сме били „царски душмани“ (довлетъ душманъ) и турци и арнаути съ псувни по нашъ адресъ се отдрѣпваха на страна. Ако бѣхме били вулгарни прѣстѣпници, разбойници или убийци за личенъ интересъ, всички щѣха да ни похвалятъ и кажатъ: „Аферимъ! маша-лахъ бабаити!“ Особено между арнаутитѣ на голѣма почитъ се радваха пладнешкитѣ разбойници и убийци: не само ги обсипваха съ похвали, а още имъ събираха и „саджка“ (милостиня). Намъ нѣмаше кой да каже една сладка дума, нѣмаше кой да ни съжали. Християнитѣ въ Прищина бѣха сърби, нѣмаше българи, наши еднокрѣвни братя и сестри, които поне съ погледъ да ни кажатъ, че ни съчувствуватъ. Но християнското и славянско чувство на сърбитѣ, робската участъ на които бѣше еднаква съ оная на нашитѣ братя въ Македония, се затрогна у нѣкои по-смѣли които мълкомъ ни даваха по 1—2 гроша помощъ. Това братско съчувствие, въ тоя чуждъ за насъ край, ни трогна до сълзи и разбрахме, че ние съ сърбитѣ сме наистина братя, но само когато сме въ едно положение и еднакво страдаме отъ единъ и сѣщи врагъ. Свободни ли сме, ние сме способни да се изядемъ и прѣдадемъ подъ гнета на нови потисници. Спомнихъ си вѣроломството не сърбитѣ при Кюстендилъ прѣзъ XIII в., за онова прѣзъ 1885 год., когато пладнешки нахлуха въ България, за дѣто послѣдната бѣ направила съединение-

то съ „Ист. Румелия“ и опититѣ на тѣхната пропаганда съ злато да спечелятъ и купятъ съвѣстѣта на нѣкои наши братя въ Македония, та да могатъ единъ день да кажатъ, че и тѣ иматъ народъ въ тая страна и иматъ право на единъ кжсъ отъ нея. А съгласието на сърбитѣ да си раздѣлятъ Македония съ гърцитѣ не е ли най-долно вѣроломство? Отъ една страна наричатъ насъ, българитѣ въ Македония, че сме били „прави сърби“, а отъ друга търгуватъ съ насъ като съ овце и ни продаватъ на гърцитѣ. Дадоха южна Македония на тѣхъ, за да взематъ тѣ за себе си срѣдна и сѣверна Македония. „Не сж прави сърби, си казаха тѣ, та да ги жалимъ. Трѣбва да се раздѣлятъ тия бугараши, за да се владѣятъ. Ние и хърватитѣ ще продадемъ на италианцитѣ, та бугарашитѣ ли ще жалимъ да се не погърчатъ. Живъ е сръбския Господъ! Ще освободимъ и тѣхъ единъ день!“

Ето такова е братството и славянството на сърбитѣ и още иматъ очи да отричатъ славянството на българитѣ.

Слѣдъ като ни развеждаха 1-2 часа като мечки и слѣдъ като се наситиха достатъчно турцитѣ и арнаутитѣ да псуватъ и да се гаврятъ съ насъ, върнаха ни пакъ въ затвора, който за насъ тоя пжтъ бѣше това, което е водата за рибата. Адъ бѣше за насъ бѣлия Божи свѣтъ, а чистилище и рай бѣше за насъ затворътъ тоя день.